

**ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ДАНИЛА ГАЛИЦЬКОГО**

Кафедра латинської та іноземних мов

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з
наукової роботи
проф. Вікторія СЕРГІЄНКО

Сергієнко 2023 р.

Навчальна програма дисципліни

ІНОЗЕМНА МОВА ДЛЯ АКАДЕМІЧНИХ ЦІЛЕЙ

ОК 6 – 1 курс

підготовки фахівців третього (наукового) рівня вищої освіти

галузі знань 22 «Охорона здоров'я»

спеціальності 228 «Педіатрія»

форма навчання – очна денна, очна вечірня, здобувачі

Обговорено та ухвалено
на засіданні кафедри
латинської та іноземних мов
Протокол №8 від 23 травня 2023 року
Завідувач кафедри

Содомора проф. Павло СОДОМОРА

Затверджено
методичною комісією
деканату іноземних студентів
Протокол № 4 від 31 травня 2023 року
Голова методичної комісії

Єщенко доц. Тетяна ЄЩЕНКО

РОЗРОБЛЕНО ТА ВНЕСЕНО: кафедрою латинської та іноземних мов Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького

Зміни та доповнення до програми навчальної дисципліни на 2023-2024 н. р.

№	Зміст внесених змін (доповнень)	Протокол №, дата	Примітки
1	Змін та доповнень не внесено	Протокол № 8 від 23 травня 2023 р.	-

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ:

Содомора П. А., д. філос. н, професор, завідувач кафедри латинської та іноземних мов Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького

Гутор Л. В., к. пед. наук, доцент кафедри латинської та іноземних мов Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького

Завідувач кафедри
проф. Павло СОДОМОРА

Підпис

ВСТУП

Робоча програма вивчення навчальної дисципліни:

«Іноземна мова (для академічних цілей)», третій (освітньо-науковий) рівень вищої освіти з підготовки докторів філософії (PhD)

галузі знань: 22 «Охорона здоров'я»

спеціальностей: 228 «Педіатрія»

Опис навчальної дисципліни (анотація)

Вивчення іноземної мови здійснюється впродовж першого року навчання у Львівському національному медичному університеті імені Данила Галицького

Іноземна мова для академічних цілей як навчальна дисципліна спрямована на здобуття іншомовних компетентностей, необхідних під час виконання дисертаційного дослідження та комунікації у сфері наукової спільноти

- формує найбільш передові концептуальні та методологічні знання, необхідні для підготовки та презентації наукової праці іноземною мовою
- закладає основи знань наукового іншомовного мовлення, а також спеціалізованої термінології з перспективою їх подальшого використання під час міжнародної сертифікації з іноземної мови, а також у навчальному процесі та у професійній діяльності
- ґрунтується на вивченні студентами лексико-граматичного та фахового медичного матеріалу іноземною мовою

Видами навчальної діяльності студентів згідно з навчальним планом є:

- лекції
- практичні заняття
- самостійна робота студентів (СРС)

Навчальні заняття передбачають:

- вивчення особливостей іншомовного наукового стилю
- формування умінь писати наукову працю іноземною мовою
- систематизацію знань, необхідних для міжнародної сертифікації з іноземної мови
- розвиток навичок аудіювання, читання і письма іноземною мовою
- розвиток усних комунікативних умінь в середовищі наукової спільноти
- розвиток знань професійно орієнтованої медичної термінології на базі опрацювання оригінальних медичних текстів іноземною мовою

На практичних заняттях з *іноземної мови* студентам рекомендується:

- нотувати матеріал, що пояснюється викладачем на лекціях та семінарах
- виконувати письмові завдання
- робити усні повідомлення з опрацьованої тематики
- брати участь у дискусіях, вести діалоги
- додатково самостійно й поглиблено опрацьовувати викладений на заняттях матеріал

Предметом вивчення навчальної дисципліни є іноземна мова.

Міждисциплінарні зв'язки: інтеграція професійних знань полягає в усвідомленому використанні інформації спеціальних клінічних дисциплін під час іншомовної підготовки на другому курсі аспірантури ЗВО в галузі охорони здоров'я. З цією метою зміст дисципліни «Іноземна мова» містить навчальні засоби для розвитку усного й письмового наукового

мовлення, формування готовності до складання іспиту з іноземної мови на рівні не нижчому, ніж B2, а також спеціалізований професійно орієнтований матеріал.

Структура навчальної дисципліни	Кількість кредитів, годин, з них			Рік навчання семестр	Вид контролю
	Всього	Аудиторних			
		Лекцій (годин)	Практичних занять (год.)		
Назва дисципліни: «Іноземна мова для академічних цілей»	6 кредитів / 180 год	18	72	90	1 курс (1 семестр) екзамен

**Примітка: 1 кредит ECTS – 30 год.
Аудиторне навантаження – 50%, СРС – 50%**

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

1.1. Метою навчальної дисципліни «Іноземна мова для академічних цілей» є:

- формування у здобувачів ступеня доктор філософії іншомовної професійно орієнтованої комунікативної компетентності
- формування навичок іншомовної наукової комунікації та розвиток умінь, необхідних під час виконання дисертаційного дослідження та комунікації у сфері наукової спільноти, а також для міжнародної сертифікації з іноземної мови

1.2. Основними завданнями вивчення дисципліни «Іноземна мова для академічних цілей» є:

- оволодіння найбільш передовими концептуальними та методологічними знаннями в галузі науково-дослідної та/або професійної діяльності необхідними для підготовки та презентації наукової праці іноземною мовою знати особливості іншомовного наукового стилю
- демонструвати знання професійно орієнтованої медичної термінології
- розвинути та систематизувати навички аудіювання, читання та письма іноземною мовою
- вміти писати наукову працю іноземною мовою
- систематизувати знання для підготовки до міжнародної сертифікації з іноземної мови
- інтерпретувати зміст загальнонаукової літератури іноземною мовою
- демонструвати вміння спілкуватися іноземною мовою в усній та письмовій формах
- розвивати іншомовні комунікативні навички загальноосвітнього, фахового та культурологічного характеру

1.3 Компетентності та результати навчання, формуванню яких сприяє дисципліна.

Відповідно до Національної рамки кваліфікацій фахівців третього рівня вищої освіти галузі знань 22 «Охорона здоров'я» спеціальностей 222 Медицина, 228 Педіатрія, 221 Стоматологія, 226 Фармація, промислова фармація під час вивчення дисципліни «Іноземна мова для академічних цілей» аспіранти, здобувачі повинні набути здатність самостійно розв'язувати комплексні проблеми у галузі професійної та дослідницько-інноваційної

діяльності засобами іноземної мови, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та/або практику у сфері охорони здоров'я та у межах своєї спеціальності.

Згідно з вимогами Стандарту вищої освіти дисципліна забезпечує набуття студентами низки *компетентностей*, а саме:

загальні:

- критичний аналіз, оцінка і синтез нових і складних ідей
- розроблення та реалізація іноземною мовою проєктів, включаючи власні дослідження, що дають можливість переосмислити наявне та створити нове цілісне знання та/або професійну практику і розв'язання значущих соціальних, наукових, культурних, етичних та інших проблем
- здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу
- здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями
- здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях
- здатність до адаптації та дії в новій ситуації
- навички міжособистісної взаємодії
- здатність спілкуватись іноземною мовою
- навички використання інформаційних і комунікаційних технологій

спеціальні (іношомовні професійно орієнтовані комунікативні):

- Оволодіння найбільш передовими концептуальними та методологічними знаннями в галузі науково-дослідної та/або професійної діяльності необхідними для підготовки та презентації наукової праці іноземною мовою
- Здатність проведення наукових досліджень, розуміння оригінальної літератури іноземною мовою на медичну тематику, інтерпретації змісту загальнонаукової літератури іноземною мовою
- Оволодіння лексико-граматичними та методологічними знаннями, необхідними для демонстрації володіння іноземною мовою на рівні не нижчому, ніж B2 та/або готовність до складання сертифікаційного іспиту з іноземної мови на рівні не нижчому, ніж B2
- здатність коректного використання структурно-лексичних аспектів іноземної мови спеціальності у процесі дисертаційного дослідження та професійної діяльності
- Здатність застосування іноземної мови під час професійної діяльності в іношомовному середовищі
- Здатність проведення медичної консультації у іношомовному середовищі; володіння іноземною мовою на варіативно-адаптивному рівні під час міжособистісної взаємодії у професійному середовищі
- Здатність ефективного використання англійської мови під час оформлення історії хвороби пацієнта, встановлення діагнозу, призначення лікування, виписування рецепту, надання професійних консультацій щодо профілактики захворювань, дієти та здорового способу життя
- Здатність здійснення усного та письмового перекладу науково-медичної літератури іноземною та рідною мовами
- Здатність використання засобів сучасних інформаційних технологій під час спілкування іноземною мовою та передачі інформації
- Здатність використовувати іноземну мову спеціальності на належному рівні; дотримання граматичних норм англійської мови

- Здатність належної морально-етичної поведінки та професійної діяльності, дотримання громадянських прав та обов'язків, підвищення загальноосвітнього культурного рівня

Матриця компетентностей

№	Компетентність	Знання	Уміння	Комунікація	Автономія та відповідальність
Спеціальні (фахові) компетентності					
1	Оволодіння найбільш передовими концептуальними та методологічними знаннями в галузі науково-дослідної та/або професійної діяльності необхідними для підготовки та презентації наукової праці іноземною мовою	• передові концептуальні та методологічні знаннями в галузі науково-дослідної та/або професійної діяльності необхідні для підготовки та презентації наукової праці іноземною мовою • мовні та професійні інструменти необхідні для критичного аналізу, оцінки і синтезу нових і складних ідей	• критичний аналіз, оцінка і синтез нових і складних ідей • розроблення та реалізація іноземною мовою проектів, включаючи власні дослідження, що дають можливість переосмислити наявне та створити нове цілісне знання та/або професійну практику і розв'язання значущих соціальних, наукових, культурних, етичних та інших проблем	Спілкування іноземною мовою з широкою науковою спільнотою та громадськістю у галузі власної наукової та професійної діяльності Міжособистісна взаємодія: комунікація із викладачами, колегами Суб'єкт-об'єктна взаємодія: використання навчального лексико-граматичного матеріалу	Ініціативність, лідерство, автономність і відповідальність під час реалізації комплексних інноваційних проектів Здатність саморозвиватися і самовдосконалюватися Відповідальність за навчання інших
2	Здатність проведення наукових досліджень, розуміння оригінальної літератури іноземною мовою на медичну тематику, інтерпретації змісту загальнонаукової літератури	<i>Знати:</i> • базову термінологію фундаментальних і спеціальних медичних дисциплін • стратегії читання фахового тексту • способи та засоби реферування та анотування необхідного матеріалу з іншомовного фахового тексту	• Демонструвати знання медичної термінології фундаментальних і спеціальних медичних дисциплін на заняттях з іноземної мови • здійснювати усний та/або письмовий переказ фахових текстів під час практичних занять з іноземної мови • писати анотації до фахових текстів • використовувати засоби сучасних інформаційних технологій для полегшення комунікації з викладачем • опрацювати іншомовні ресурси наукової медичної інформації на тематику	Спілкування іноземною мовою з широкою науковою спільнотою та громадськістю у галузі власної наукової та професійної діяльності Міжособистісна взаємодія: комунікація із викладачами, колегами Суб'єкт-об'єктна взаємодія: використання навчального лексико-граматичного матеріалу	Ініціативність Лідерство Автономність Відповідальність Здатність саморозвиватися і самовдосконалюватися

	іноземною мовою	• словники та ресурси • засоби сучасних інформаційних технологій для покращення ефективності наукової комунікації	дисципліни • підготувати наукову працю іноземною мовою на основі опрацьованих іншомовних джерел • презентувати результати власного дослідження іноземною мовою на студентських конференціях		
3	Оволодіння лексико-граматичними та методологічними знаннями, необхідними для демонстрації володіння іноземною мовою на рівні не нижчому, ніж B2 та/або готовність до складання сертифікаційного іспиту з іноземної мови на рівні не нижчому, ніж B2	<i>Знати:</i> • лексико-граматичний матеріал англійської мови, що відповідає рівню B2 • методологічні засади й інструменти, необхідні для успішного виконання компонентів (читання, письмо, аудіювання, говоріння) сертифікаційного іспиту з іноземної мови • базові лексико-семантичні структури іноземної мови • стилістичні та культурологічні особливості англійської мови	• інтерпретувати зміст завдань сертифікаційного іспиту з іноземної мови • реалізувати засвоєний лексико-граматичний матеріал у формі усних та письмових повідомлень під час виконання примірних варіантів сертифікаційного іспиту з іноземної мови (IELTS тощо) • застосовувати загальну і наукову іншомовну лексику під час виконання когнітивних завдань • розпізнавати та аналізувати лексичні структури та їх взаємозв'язок з семантичними особливостями усного і письмового тексту	Спілкування іноземною мовою з широкою науковою спільнотою та громадськістю у галузі власної наукової та професійної діяльності Міжособистісна взаємодія: комунікація із викладачами, колегами Суб'єкт-об'єктна взаємодія: використання навчального лексико-граматичного матеріалу	Ініціативність Лідерство Автономність Відповідальність Здатність саморозвиватися і самовдосконалюватися

4	здатність коректного використання структурно-лексичних аспектів іноземної мови спеціальності у процесі дисертаційного дослідження та професійної діяльності	<i>Знати:</i> - лексико-граматичні особливості іноземної мови для академічних цілей - лексико-семантичні структури іноземної мови - правила граматики - терміни та терміноелементи спеціальності	- Диференціювати і аналізувати терміни і терміноелементи греко-латинського походження - реалізувати засвоєний лексико-граматичний матеріал у формі усних та письмових повідомлень; вести дискурс на ситуативно зумовлену тематику - застосовувати загальну і наукову лексику при виконанні когнітивних завдань - розпізнавати та аналізувати лексичні структури та їх взаємозв'язок з семантичними особливостями тексту	Спілкування іноземною мовою з широкою науковою спільнотою та громадськістю у галузі власної наукової та професійної діяльності Міжособистісна взаємодія: комунікація із викладачами, колегами Суб'єкт-об'єктна взаємодія: використання навчального лексико-граматичного матеріалу	Ініціативність Лідерство Автономність Відповідальність Здатність саморозвиватися і самовдосконалюватися
5	Здатність застосування іноземної мови під час професійної діяльності в іншомовному середовищі	<i>Знати:</i> іноземну лексику, що стосується власної спеціальності	Відтворювати лексичний матеріал, що відноситься до власної науково професійної тематики	Спілкування іноземною мовою з широкою науковою спільнотою та громадськістю у галузі власної наукової та професійної діяльності Міжособистісна взаємодія: комунікація із викладачами, колегами Суб'єкт-об'єктна взаємодія: використання навчального лексико-граматичного матеріалу	Ініціативність Лідерство Автономність Відповідальність Здатність саморозвиватися і самовдосконалюватися
6	Здатність проведення медичної консультації у іншомовному середовищі; володіння іноземною мовою	<i>Знати:</i> - аспекти медичної термінології, що стосуються власної науково професійної тематики - лексико-граматичні стратегії ведення	- Відтворювати термінологію власної науково професійної тематики - демонструвати навички проведення медичного огляду під час рольової взаємодії на занятті з іноземної мови - використовувати лексико-граматичні стратегії ведення діалогу з колегами/пацієнтами під час рольових	Спілкування іноземною мовою з широкою науковою спільнотою та громадськістю у галузі власної наукової та професійної діяльності Міжособистісна взаємодія: комунікація із	Ініціативність Лідерство Автономність Відповідальність Здатність саморозвиватися і самовдосконалюватися

	на варіативно-адаптивному рівні під час міжособистісної взаємодії у професійному середовищі	дискусії іноземною мовою • структуру проведення медичної консультації • види медичного огляду	ігор	викладачами, колегами Суб'єкт-об'єктна взаємодія: використання навчального лексико-граматичного матеріалу	
7	Здатність ефективного використання англійської мови під час оформлення історії хвороби пацієнта, встановлення діагнозу, призначення лікування, виписування рецепту, надання професійних консультацій щодо профілактики захворювань, дієти та здорового способу життя	<i>Знати:</i> • англійськомовний вокабуляр, пов'язаний власною науково-професійною діяльністю та технологією оформлення історії хвороби пацієнта • лінгвістичні та морально-етичні аспекти консультування пацієнтів іноземною мовою • форми та види ліків, групи та джерела вітамінів іноземною мовою • термінологію, пов'язану з темами харчування та лікувальної дієти	• Відтворювати в усній та письмовій формах термінологію, що стосується поширених симптомів, перебігу та лікування специфічних захворювань • демонструвати вміння вислухати та уточнити інформацію під час медогляду за допомогою рольової гри у формі діалогу з колегою • проявляти емпатію під час медичної консультації • вести дискусію на теми профілактики захворювань, раціонального харчування та здорового способу життя	Спілкування іноземною мовою з широкою науковою спільнотою та громадськістю у галузі власної наукової та професійної діяльності Міжособистісна взаємодія: комунікація із викладачами, колегами Суб'єкт-об'єктна взаємодія: використання навчального лексико-граматичного матеріалу	Ініціативність Лідерство Автономність Відповідальність Здатність саморозвиватися і самовдосконалюватися
8	Здатність здійснення усного та письмового перекладу науково-	<i>Знати:</i> • медичну термінологію фундаментальних і спеціальних	• Демонструвати знання термінології фундаментальних і спеціальних медичних дисциплін на заняттях з іноземної мови	Спілкування іноземною мовою з широкою науковою спільнотою та громадськістю у галузі	Ініціативність Лідерство Автономність Відповідальність

	медичної літератури іноземною та рідною мовами	дисциплін • словники та ресурси для перекладу • способи перекладу з іноземної мови на рідну та навпаки	• здійснювати двосторонній усний та/або письмовий переклад фахових текстів за тематикою дисципліни • використовувати рекомендовані словники та інформаційні ресурси під час самостійного виконання перекладу фахових текстів	власної наукової та професійної діяльності Міжособистісна взаємодія: комунікація із викладачами, колегами Суб'єкт-об'єктна взаємодія: використання навчального лексико-граматичного матеріалу	Здатність саморозвиватися і самовдосконалюватися
9	Здатність використання засобів сучасних інформаційних технологій під час спілкування іноземною мовою та передачі інформації	<i>Знати</i> види та способи використання сучасних комп'ютерних та інформаційних технологій з метою виконання навчальних та професійних завдань: • здійснення перекладу • пошук навчальної інформації • проведення наукового дослідження • комунікація з викладачами, однокурсниками, колегами тощо	• Використовувати комп'ютерні та інформаційно-комунікаційні технології під час виконання домашніх завдань • використовувати рекомендовані електронні словники під час перекладу та читання оригінальної науково-медичної літератури • використовувати віртуальні навчальні ресурси ВМ(Ф)НЗ з метою пошуку інформації навчального характеру • використовувати мультимедійні презентації під час представлення результатів дослідження • користуватися засобами електронної пошти та інших хмарних технологій для збереження та відправлення інформації • використовувати ресурси віртуального навчального середовища ЗВО в галузі охорони здоров'я, електронні соціальні мережі та електронну пошту у навчальному процесі та для зручності комунікації з викладачами • використовувати ресурси Інтернету з метою наукової комунікації	Спілкування іноземною мовою з широкою науковою спільнотою та громадськістю у галузі власної наукової та професійної діяльності Міжособистісна взаємодія: комунікація із викладачами, колегами Суб'єкт-об'єктна взаємодія: використання навчального лексико-граматичного матеріалу	Ініціативність Лідерство Автономність Відповідальність Здатність саморозвиватися і самовдосконалюватися
10	Здатність	<i>Знати</i> практичні	• Демонструвати вміння коректного	Спілкування іноземною	Ініціативність

	використовувати іноземну мову спеціальності на належному рівні; дотримання граматичних норм англійської мови	граматичні аспекти англійської мови, зокрема: • Артикль. • Іменник. Множина іменників латинського і грецького походження • Словотворчі елементи греко-латинського походження • Прикметники. Аналітичні і синтетичні способи утворення ступенів порівняння • Прислівники. Прислівники часу і місця. Ступені порівняння прислівників • Займенники • Числівники. Прості і десяткові дроби • Дієслово. Допоміжні дієслова • Модальні дієслова та їх еквіваленти • Група неозначених часів • Активний і пасивний стани • Група тривалих часів • Активний і пасивний	вживання артиклів, утворення множини іменників, ступенів порівняння прикметників та прислівників, правила вживання числівників, прислівників, дієслова, модальних дієслів • вживати коректні часові конструкції під час практичних занять та самостійної роботи • використовувати часові форми під час усного та письмового мовлення в межах завдань дисципліни, що включають завдання до практичних занять, тестові завдання, усний та письмовий переказ, рольова взаємодія тощо.	мовою з широкою науковою спільнотою та громадськістю у галузі власної наукової та професійної діяльності Міжособистісна взаємодія: комунікація із викладачами, колегами Суб'єкт-об'єктна взаємодія: використання навчального лексико-граматичного матеріалу	Лідерство Автономність Відповідальність Здатність саморозвиватися і самовдосконалюватися

		стани • Група перфектних часів Активний і пасивний стани • Група доконано-тривалих часів. Активний і пасивний стани • Дійсний і наказовий способи дієслова • Сполучники • Узгодження часів			
11	Здатність належної морально-етичної поведінки та професійної діяльності, дотримання громадянських прав та обов'язків, підвищення загальноосвітньо-го культурного рівня	<i>Знати:</i> Основні правила поведінки під час навчання у ЗВО у галузі охорони здоров'я громадянські права та обов'язки клятву Гіппократа	• Дотримання основних правил поведінки та етикету під час занять з іноземної мови • демонструвати повагу, дотримуватись правил субординації • демонструвати навички ввічливої іноземної мови • відстоювати свою точку зору за допомогою ввічливих форм мовлення • читати та презентувати літературу культурологічного характеру країни, мова якої вивчається	Спілкування іноземною мовою з широкою науковою спільнотою та громадськістю у галузі власної наукової та професійної діяльності Міжособистісна взаємодія: комунікація із викладачами, колегами Суб'єкт-об'єктна взаємодія: використання навчального лексико-граматичного матеріалу	Ініціативність Лідерство Автономність Відповідальність Здатність саморозвиватися і самовдосконалюватися

Результати навчання:

Інтегративні кінцеві програмні результати навчання:

- оволодіти найбільш передовими концептуальними та методологічними знаннями в галузі науково-дослідної та/або професійної діяльності необхідними для підготовки та презентації наукової праці іноземною мовою
- проводити наукові дослідження, розуміти оригінальну літературу іноземною мовою на медичну тематику, інтерпретувати зміст загальнонаукової літератури іноземною мовою
- оволодіти лексико-граматичними та методологічними знаннями, необхідними для демонстрації володіння іноземною мовою на рівні не нижчому, ніж B2 та/або готовність до складання сертифікаційного іспиту з іноземної мови на рівні не нижчому, ніж B2
- коректно використовувати структурно-лексичні аспекти іноземної мови спеціальності у процесі дисертаційного дослідження та професійної діяльності
- застосовувати іноземну мову під час професійної діяльності в іншомовному середовищі
- проводити медичну консультацію в іншомовному середовищі; володіти іноземною мовою на варіативно-адаптивному рівні під час міжособистісної взаємодії у професійному середовищі
- ефективно використовувати іноземну мову під час оформлення історії хвороби пацієнта, встановлення діагнозу, призначення лікування, виписування рецепту, надання професійних консультацій щодо профілактики захворювань, дієти та здорового способу життя
- здійснювати усний та письмовий переклад науково-медичної літератури іноземною та рідною мовами
- використовувати засоби сучасних інформаційних технологій під час спілкування іноземною мовою та передачі інформації
- використовувати іноземну мову спеціальності на належному рівні; дотримання граматичних норм англійської мови
- демонструвати належну морально-етичну поведінку під час професійної діяльності, дотримуватися громадянських прав та обов'язків, підвищувати загальноосвітній культурний рівень
- усвідомлювати та керуватися у своїй діяльності громадянськими правами, свободами та обов'язками, підвищувати загальноосвітній культурний рівень

2.Інформаційний обсяг навчальної дисципліни

На вивчення навчальної дисципліни відводиться **6 кредитів ЄКТС 180 годин.**

3. Структура навчальної дисципліни

Р О З Д І Л	Назва курсу, розділу	Кількість годин				
		Л е к ц ії	П р а к т и ч ні	С е м і н а р и	Са мо ст ій на ро бо та	Ра зо м
1	Вступ до іншомовного наукового дискурсу	8	0	18	30	56
1.1	Особливості сучасного іншомовного наукового стилю	2			5	7
1.2	Лексико-фразеологічна складова іншомовного наукового дискурсу	2		3	5	10
1.3	Нові лексичні тенденції. Етичні аспекти іншомовного наукового дискурсу.	2			5	7
1.4	Грамматична складова іншомовного наукового дискурсу. Особливості використання часових форм дієслова	2		3	5	10
1.5	Сучасні практичні рекомендації щодо застосування активного і пасивного стану дієслів у іншомовному науковому письмі.			3	5	8
1.6	Важливі граматичні аспекти іншомовного наукового дискурсу: Порядок слів у реченні. Узгодження підмета і присудка. Неособові форми дієслова. Множина іменників. Означений та неозначений артиклі.			3	5	8
1.7	Правила використання числівників в іншомовному науковому письмі.			3		3
1.8	Сучасні норми пунктуації у іншомовному науковому письмі.			3		3
2	Підготовка наукової праці іноземною мовою	6		12	20	38
2.1	Особливості текстової побудови наукової статті іноземною мовою	2			5	7
2.1	Анотація як допоміжний елемент мегатексту наукової статті	2			5	7
2.3	Написання тез, статті й анотації іноземною мовою	2		3	5	10
2.4	Важливість фраз-кліше і синтаксичних конструкцій у написанні наукової праці			3	5	8
2.5	Компресія як ключовий механізм перетворення статті в анотацію			3		3
2.6	Системність як важливий прийом структуризації наукового тексту			3		3
3	Лексико-стилістичні особливості іншомовного медичного дискурсу	2		27	10	39
3.1	Іншомовний медичний дискурс як особлива мовленнєва практика у сфері наукової спільноти	2			5	7

3.2	Фармакологія: термінологія для позначення видів, функцій та застосування ліків			3	5	8
3.3	Форми і класи ліків в іншомовному дискурсі			3		3
3.4	Стоматологічна професійна лексика			3		3
3.5	Терміни для опису симптомів захворювань та побічної дії ліків			3		3
3.6	Захворювання серцево-судинної системи: спеціальна лексика			3		3
3.7	Терміноелементи для позначення препаратів, що використовуються для лікування захворювань крові			3		3
3.8	Травна система: особливості використання еквівалентів-відповідників при двосторонньому перекладі			3		3
3.9	Особливості перекладу назв препаратів, що використовуються для лікування інфекцій			3		3
3.10	Мова міжнародних конференцій з питань онкології			3		3
4	Міжнародна сертифікація з іноземної мови	2		15	30	47
4.1	Системи тестування. Тест з іноземної мови (загальні знання) та тестування для медиків-професіоналів.	2		2	5	4
4.2	Огляд основного граматичного матеріалу.			2	5	8
4.3	Секція 1 (тестування): Аудіювання.			2	5	8
4.4	Секція 2 (тестування): Структура і правила письма.			3	5	8
4.5	Секція 3 (тестування): Читання текстів та їх розуміння.			3	5	8
4.6	Секція 4 (тестування): Написання есе. Анотації до статей.			3	5	8
	РАЗОМ	18		72	90	180

7. Тематичним план лекцій

№	Тема	К-ть годин
1	Особливості сучасного англомовного наукового стилю	2
2	Лексико-фразеологічна складова іншомовного наукового дискурсу	2
3	Нові лексичні тенденції. Етичні аспекти іншомовного наукового дискурсу.	2
4	Граматична складова іншомовного наукового дискурсу. Особливості використання часових форм дієслова	2
5	Особливості текстової побудови наукової статті англійською мовою	2
6	Анотація як допоміжний елемент мегатексту наукової статті	2
7	Написання тез, статті й анотації іноземною мовою	2
8	Іншомовний медичний дискурс як особлива мовленнєва практика у сфері наукової спільноти	2
9	Системи тестування. Тест з іноземної мови (загальні знання) та тестування для медиків-професіоналів	2
	Разом:	18

8. Тематичний план практичних занять

№	Тема	К-ть годин
1	Лексико-фразеологічна складова іншомовного наукового дискурсу	3
2	Граматична складова іншомовного наукового дискурсу. Особливості використання часових форм дієслова	3
3	Сучасні практичні рекомендації щодо застосування активного і пасивного стану дієслів у іншомовному науковому письмі.	3
4	Важливі граматичні аспекти іншомовного наукового дискурсу: Порядок слів у реченні. Узгодження підмета і присудка. Неособові форми дієслова. Множина іменників. Означений та неозначений артиклі.	3
5	Правила використання числівників в іншомовному науковому письмі.	3
6	Сучасні норми пунктуації у іншомовному науковому письмі.	3
7	Написання тез, статті й анотації іноземною мовою	3
8	Важливість фраз-кліше і синтаксичних конструкцій у написанні наукової праці	3
9	Компресія як ключовий механізм перетворення статті в анотацію	3
10	Системність як важливий прийом структуризації наукового тексту	3
11	Фармакологія: термінологія для позначення видів, функцій та застосування ліків	3
12	Форми і класи ліків в іншомовному дискурсі	3
13	Стоматологічна професійна лексика	3
14	Терміни для опису симптомів захворювань та побічної дії ліків	3
15	Захворювання серцево-судинної системи: спеціальна лексика	3
16	Терміноелементи для позначення препаратів, що використовуються для лікування захворювань крові	3
17	Травна система: особливості використання еквівалентів-відповідників при двосторонньому перекладі	3
18	Особливості перекладу назв препаратів, що використовуються для лікування інфекцій	3
19	Мова міжнародних конференцій з питань онкології	3
20	Системи тестування. Огляд основного граматичного матеріалу.	4
21	Секція 1 (тестування): Аудіювання.	2
22	Секція 2 (тестування): Структура і правила письма.	3
23	Секція 3 (тестування): Читання текстів та їх розуміння.	3
24	Секція 4 (тестування): Написання есе. Анотації до статей.	3
	Разом:	72

9. Тематичний план самостійної роботи студентів

№	Тема	К-ть год	Види контролю
1	Особливості сучасного іншомовного наукового стилю	5	Усна презентація. Вправи. Екзаменаційний контроль
2	Лексико-фразеологічна складова іншомовного наукового дискурсу	5	Усна презентація. Вправи. Екзаменаційний контроль
3	Нові лексичні тенденції. Етичні аспекти	5	Усна презентація.

	іншомовного наукового дискурсу.		Вправи. Екзаменаційний контроль
4	Граматична складова іншомовного наукового дискурсу. Особливості використання часових форм дієслова	5	Усна презентація. Вправи. Екзаменаційний контроль
5	Сучасні практичні рекомендації щодо застосування активного і пасивного стану дієслів у іншомовному науковому письмі.	5	Усна презентація. Вправи. Екзаменаційний контроль
6	Важливі граматичні аспекти іншомовного наукового дискурсу.	5	Усна презентація. Вправи. Екзаменаційний контроль
7	Особливості текстової побудови наукової статті іноземною мовою	5	Усна презентація. Вправи. Екзаменаційний контроль
8	Анотація як допоміжний елемент мегатексту наукової статті	5	Усна презентація. Вправи. Екзаменаційний контроль
9	Написання тез, статті й анотації іноземною мовою	5	Усна презентація. Вправи. Екзаменаційний контроль
10	Важливість фраз-кліше і синтаксичних конструкцій у написанні наукової праці	5	Усна презентація. Вправи. Екзаменаційний контроль
11	Іншомовний медичний дискурс як особлива мовленнєва практика у сфері наукової спільноти	5	Усна презентація. Вправи. Екзаменаційний контроль
12	Фармакологія: термінологія для позначення видів, функцій та застосування ліків	5	Усна презентація. Вправи. Екзаменаційний контроль
13	Системи тестування з іноземної мови.	5	Усна презентація. Вправи. Екзаменаційний контроль
14	Огляд основного граматичного матеріалу.	5	Усна презентація. Вправи. Екзаменаційний контроль
15	Секція 1 (тестування): Аудіювання.	5	Усна презентація. Вправи. Екзаменаційний контроль
16	Секція 2 (тестування): Структура і правила письма.	5	Усна презентація. Вправи. Екзаменаційний контроль
17	Секція 3 (тестування): Читання текстів та їх розуміння.	5	Усна презентація. Вправи. Екзаменаційний контроль
18	Секція 4 (тестування): Написання есе. Анотації до статей.	5	Усна презентація. Вправи. Екзаменаційний контроль
РАЗОМ		90	

9. Індивідуальні завдання для студентів не заплановані.

10. Методи навчання

Іноземна мова як навчальна дисципліна орієнтована на формування базових концептуальних і методологічних, а також лексико-граматичних знань в галузі науково-дослідної та/або професійної діяльності, необхідних для підготовки та презентації наукової праці іноземною мовою; проведення наукових досліджень, розуміння оригінальної літератури іноземною мовою на медичну тематику, інтерпретування змісту загальнонаукової літератури іноземною мовою та складання іспиту з іноземної мови на рівні не нижчому, ніж B2. Дисципліна ґрунтується на вивченні аспірантами матеріалу за фахом та інтегрується з клінічними дисциплінами; закладає основи знань з медичної термінології з перспективою їх подальшого використання у професійній діяльності; удосконалює знання медичної термінології та поглиблює знання спеціальних дисциплін; формує уміння застосовувати отримані знання у професійній підготовці та подальшій науково-професійній діяльності. Поточна навчальна діяльність студентів контролюється на практичних заняттях відповідно до конкретних цілей та під час індивідуальної роботи викладача зі студентами. Застосовуються такі способи діагностики рівня підготовки студентів: контрольне читання і переклад; термінологічні диктанти; усне повідомлення; тестовий контроль; написання анотацій.

Особлива увага приділяється самостійній роботі аспірантів. З метою полегшення використання медичної лексики та термінів у науковій та професійній діяльності подаються тексти іноземною мовою на медичну тематику для самостійного опрацювання. Сучасні тексти для самостійної роботи тематично пов'язані з основними текстами і сприяють формуванню навичок продуктивного використання іноземної мови у ситуаціях професійного спілкування. Самостійна робота з додатковими текстами повинна допомогти студентам, опираючись на попередньо вивчені елементи фахової термінології та лексико-граматичні поняття, легко орієнтуватись у незнайомому тексті, самостійно визначати значення нових термінів та речень в цілому, іноді використовуючи прийом мовної здогадки.

11. Методи контролю

Контроль дисципліни «Іноземна мова» включає три етапи/види оцінювання: 1) поточний контроль, 2) контроль самостійної роботи та 3) підсумковий контроль.

12. Поточний контроль здійснюється на кожному практичному занятті відповідно до конкретних цілей з кожної теми. При оцінюванні навчальної діяльності студентів необхідно надавати перевагу стандартизованим методам контролю: усне повідомлення на релевантну тематику, тестування, структуровані письмові роботи. Форми оцінювання поточної навчальної діяльності стандартизовані і включають контроль лексичних, граматичних та комунікативних навичок.

Під час оцінювання засвоєння кожної теми за поточну навчальну діяльність студенту виставляються оцінки за 4-бальною (традиційною) шкалою з урахуванням затверджених критеріїв.

Критерії оцінювання:

Оцінка за 4-бальною шкалою	Критерії
«5»	1) читати з повним розумінням оригінальні медичні тексти, статті, уміти аналізувати і робити висновки, порівнювати отриману інформацію 2) робити письмове повідомлення або доповідь, висловлюючи власне ставлення до проблеми, використовуючи різноманітні мовні засоби 3) без підготовки висловлюватись і вести бесіду у межах вивчених тем

	4) без особливих зусиль розуміти аудіо-мовлення та основний зміст радіо- і телепередач та фільмів з тематики
«4»	1) читати з повним розумінням короткі оригінальні тексти 2) писати повідомлення або доповідь 3) зв'язно висловлюватись відповідно до навчальної ситуації 4) розуміти основний зміст аудіо-текстів, пред'явлених у нормальному темпі текстів, побудованих на вивченому мовному матеріалі, які містять певну кількість незнайомих слів, про значення яких можна здогадатись
«3»	1) читати вголос і про себе з розумінням основного змісту короткі прості тексти 2) писати коротке текстове повідомлення 3) використовувати у мовленні прості речення 4) розпізнавати на слух прості речення, фрази та мовленнєві зразки, пред'явлені у нормальному темпі
«2»	1) розпізнавати та читати окремі вивчені слова 2) писати вивчені слова, словосполучення та прості непоширені речення 3) знати найбільш поширені слова та словосполучення теми 4) розпізнавати на слух вивчені найбільш поширені слова та словосполучення теми, які звучать в уповільненому темпі

Тестовий поточний контроль передбачений в межах кожної теми дисципліни. Він включає завдання множинного вибору (1 бал) і завдання на перевірку практичних навичок, зокрема, переклад, відповіді на запитання тощо (2 бали). Тестовий контроль рекомендовано оцінювати відповідно до таких критеріїв:

Оцінка за 4-бальною шкалою	Пропорція правильних відповідей (мінімум)
«5»	90%
«4»	70%
«3»	55%
«2»	Менше 55%

Середнє арифметичне виставлених за традиційною 4-бальною шкалою оцінок конвертується у бали в кінці вивчення розділу дисципліни «Іноземна мова».

Самостійна робота студентів оцінюється під час поточного контролю теми на відповідному занятті. Засвоєння тем, які виносяться лише на самостійну роботу, контролюється при підсумковому контролі.

Самостійна робота може включати та не обмежуватися такими видами завдань, виконаних у письмовій, друкованій або електронній формі: перелік термінів та незнайомих слів фахового тексту з фонетичною транскрипцією та анотації до тексту, вправи для розвитку професійного мовлення іноземною мовою та закріплення активної лексики, презентація на запропоновану тему.

13. Форма підсумкового контролю успішності навчання – екзамен.

Семестровий екзамен – це форма підсумкового контролю засвоєння студентом теоретичного та практичного матеріалу з іноземних мов за семестр, що проводиться як контрольний захід. Аспірант вважається допущеним до семестрового екзамену з дисципліни, якщо він відвідав усі передбачені навчальною програмою з іноземної мови аудиторні навчальні заняття, виконав усі види робіт, передбачені цією робочою програмою та при їх

вивченні впродовж семестру набрав кількість балів, не меншу за мінімальну (72 бали). Семестровий екзамен проводиться в усній та письмовій формах у період екзаменаційної сесії, відповідно до розкладу. Форма проведення екзамену є стандартизованою і включає контроль теоретичної та практичної підготовки.

Максимальна кількість балів, яку може набрати студент при складанні екзамену, становить 80. З них 30 балів за усну складову і 50 – за письмову. *Мінімальна сумарна кількість балів* для складання екзамену – 50. Екзаменаційний контроль складається із завдань, що включають тестові завдання множинного вибору (Use of English), завдання на перевірку практичних навичок читання, письма та аудіювання.

Самостійна робота аспірантів оцінюється під час поточного контролю теми на відповідному занятті. Засвоєння тем, які виносяться лише на самостійну роботу контролюється під час екзамену.

14. Схема нарахування та розподіл балів, які отримують студенти:

Оцінка з дисципліни «Іноземна мова» визначається, як сума балів за поточну навчальну діяльність (не менше 72) та балів за екзамен (не менше 50).

Бали з дисципліни незалежно конвертуються як в шкалу ECTS, так і в 4-бальну шкалу. Оцінка ECTS у традиційну шкалу не конвертується, оскільки шкала ECTS та чотирибальна шкала незалежні.

Бали з дисципліни для студентів, які успішно виконали програму, конвертуються у традиційну 4-бальну шкалу за абсолютними критеріями, які наведено нижче у таблиці:

Бали з дисципліни	Оцінка за 4-бальною шкалою
Від 170 до 200 балів	5
Від 140 до 169 балів	4
Від 139 балів до мінімальної кількості балів, яку повинен набрати студент	3
Нижче мінімальної кількості балів, яку повинен набрати студент	2

15. Методичне забезпечення дисципліни

Лекції орієнтовані на систематизацію знань, необхідних для підготовки та презентації наукової праці іноземною мовою; проведення наукових досліджень, розуміння оригінальної літератури іноземною мовою на медичну тематику, інтерпретування змісту загальнонаукової літератури іноземною мовою та складання іспиту з іноземної мови на рівні не нижчому, ніж B2.

Семінарські заняття орієнтовані на розвиток та засвоєння основних навичок, а саме: читання, говоріння, письмо та аудіювання та організовані відповідно до конкретних цілей тем дисципліни.

Примірний план практичного заняття з іноземної мови:

Підготовчий етап

- 1) Організаційний момент
- 2) Перевірка домашнього завдання

Основний

- 1) Вступ до теми
- 2) Пояснення нового матеріалу та ознайомлення з лексичним мінімумом за темою

3) Вправи на закріплення матеріалу

Заключний

- 1) Контроль практичних навичок (усний/тестовий)
- 2) Підведення підсумків практичного заняття
- 3) Завдання на наступне заняття

КОНКРЕТИЗОВАНИЙ ПЛАН ЛЕКЦІЙ ТА СЕМІНАРІВ

Тематичний блок 1: ВСТУП ДО ІНШОМОВНОГО НАУКОВОГО ДИСКУРСУ

ЗАНЯТТЯ №1 (ЛЕКЦІЯ). Особливості сучасного іншомовного наукового стилю. Загальні мовні риси наукового стилю мовлення. Важливі структурні компоненти наукових текстів. Відмінності формального та неформального стилів. Мовні засоби дотримання “обережного” наукового писемного мовлення. Рекомендована література.

ЗАНЯТТЯ №2 (ЛЕКЦІЯ). Лексико-фразеологічна складова іншомовного наукового дискурсу.

Вибір загальнонаукового та медичного вокабуляру. Фразеологія наукової мови. Латинські сталі вирази у науковому мовленні. Плеоназми наукових текстів. Виявлення та допустиме використання вузькоспеціалізованої медичної лексики, неологізмів, скорочень, акронімів. Рекомендована література.

ЗАНЯТТЯ №3 (ЛЕКЦІЯ). Нові лексичні тенденції. Етичні аспекти іншомовного наукового дискурсу. Використання “політкоректної” лексики. Евфемізми як засіб вираження “політкоректності”. Рекомендована література.

ЗАНЯТТЯ №4 (ЛЕКЦІЯ). Граматична складова іншомовного наукового дискурсу. Синтаксис наукового стилю. Особливості використання часових форм дієслова у певних структурних підрозділах наукового тексту. Рекомендована література.

ЗАНЯТТЯ №5 Сучасні практичні рекомендації щодо застосування активного і пасивного стану дієслів у іншомовному науковому письмі. Вживання пасивної форми дієслова у науковому письмі. Поширені помилки. Рекомендована література.

ЗАНЯТТЯ №6 Важливі граматичні аспекти іншомовного наукового дискурсу: Порядок слів у реченні. Узгодження підмета і присудка. Специфіка застосування неособових форм дієслова. Множина іменників. Означений та неозначений артиклі. Поширені помилки. Рекомендована література.

ЗАНЯТТЯ №7 Правила використання числівників в іншомовному науковому письмі. Консервативні норми та сучасні вимоги стосовно написання числівників. Поширені помилки. Рекомендована література.

ЗАНЯТТЯ №8 Сучасні норми пунктуації у іншомовному науковому письмі. Рекомендації стосовно написання слів з великої букви. Орфографія. Поширені помилки. Рекомендована література.

Тематичний блок 2: ПІДГОТОВКА НАУКОВОЇ ПРАЦІ ІНОЗЕМНОЮ МОВОЮ

ЗАНЯТТЯ № 1 (ЛЕКЦІЯ). Особливості текстової побудови наукової статті іноземною мовою

Передмова; заголовок наукової статті; інформація про автора; анотація і ключові слова; прийняті позначення; вступ; основна частина, яка включає внутрішню систему рубрикації; висновки; подяки колегам та установам; додатки; бібліографія; післямова; перелік посилань.

ЗАНЯТТЯ № 2 (ЛЕКЦІЯ). Анотація як допоміжний елемент мегатексту наукової статті
Когнітивно-прагматична, структурна і риторична характеристики анотації.

ЗАНЯТТЯ №3 (ЛЕКЦІЯ). Написання тез, статті й анотації іноземною мовою

Лексико-граматична і візуальна структура тексту, а також такі формально-структурні ознаки як структурування на абзаци, параграфи, розділи та їх заголовки, таблиці, рисунки, статистичні дані тощо. Науковий текст характеризується великою кількістю термінів та понять, які мають абстрактну природу.

ЗАНЯТТЯ №4 Важливість фраз-кліше і синтаксичних конструкцій у написанні наукової праці

Використання фраз-кліше, пасивних конструкцій і сполучних слів.

ЗАНЯТТЯ №5 Компресія як ключовий механізм перетворення статті у анотацію

Виділення ключових слів, зокрема, у статті, анотації, змісті, передмові (вступі); розуміння слів, термінів, терміносполук, фраз; осмислення отриманої інформації; підбір прикладів, які ілюструють головні ідеї тексту; письмова інтерпретація основної інформації наукового тексту.

Заняття №6 Системність як важливий прийом структуризації наукового тексту. Основні функціональні маркери наукового тексту: ходи, кроки і фрейми як важливі складові викладу наукового тексту.

Тематичний блок 3: ЛЕКСИКО-СТИЛІСТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ІНШОМОВНОГО МЕДИЧНОГО ДИСКУРСУ

ЗАНЯТТЯ № 1 (ЛЕКЦІЯ). Іншомовний медичний дискурс як особлива мовленнєва практика у сфері наукової спільноти.

Види професійних мовленнєвих умінь. Роль медичної термінології у науковому дослідженні. Вживання медичних термінів в наукових текстах. Специфіка утворення медичних термінів.

ЗАНЯТТЯ № 2. Фармакологія: термінологія для позначення видів, функцій та застосування ліків

Типи ліків. Функції та призначення лікарських засобів. Формування колокацій із запропонованих словосполучень. Визначення морфологічної структури терміну

ЗАНЯТТЯ № 3. Форми і класи ліків в іншомовному дискурсі

Виготовлення таблеток. Виготовлення мазей. Визначення терміноелементів, з яких утворені назви лікарських засобів. Термінологічна синонімія у назвах медикаментів. Декодування і переклад медичних скорочень у назвах лікарських препаратів.

ЗАНЯТТЯ № 4. Стоматологічна професійна лексика

Зубний карієс. Клінічні ознаки. Причини виникнення. Методи діагностики і лікування. Стоматологічні засоби у лікуванні карієсу та інфекцій ротової порожнини. Знеболюючі, заспокійливі лікарські препарати.

ЗАНЯТТЯ № 5. Терміни для опису симптомів захворювань та побічної дії ліків
Побічна дія ліків. Спеціальні методи лікування для різних вікових груп. Алергічні реакції на передозування ліків. Типи ліків, які відносяться до групи ризику. Декодування і переклад медичних абревіатур. Транслітерація іншомовних власних імен у назвах синдромів.

ЗАНЯТТЯ № 6. Захворювання серцево-судинної системи: спеціальна лексика
Методи діагностики серцево-судинних захворювань. Методи лікування серцево-судинних хвороб. Структурно-семантичний аналіз термінологічних одиниць, які стосуються серцево-судинних захворювань. Перелік лікарських препаратів, які використовуються для лікування хвороб серця.

ЗАНЯТТЯ № 7. Терміноелементи для позначення препаратів, що використовуються для лікування захворювань крові
Назви найбільш поширених захворювань крові. Типи анемії та методи їх діагностики і лікування. Вживання латинських скорочень для позначення термінів, які використовуються при лікуванні захворювань крові.

ЗАНЯТТЯ № 8. Травна система: особливості використання еквівалентів-відповідників при двосторонньому перекладі
Типи найбільш поширених захворювань шлуквокишкового тракту. Назви лікарських засобів, які призначаються для лікування пептичної виразки. Побічні дії при неправильному діагностуванні та лікуванні пептичної виразки.

ЗАНЯТТЯ № 9. Особливості перекладу назв препаратів, що використовуються для лікування інфекцій
Роль антибіотиків у лікуванні інфекційних захворювань. Переваги і недоліки хіміотерапевтичних препаратів, які призначаються для лікування інфекцій. Декодування та переклад медичних скорочень термінів, які використовуються при лікуванні інфекційних захворювань.

ЗАНЯТТЯ № 10. Мова міжнародних конференцій з питань онкології
Особливості американського та британського варіанту написання медичних назв для позначення онкологічних термінів. Консервативні норми і вимоги стосовно відбору загальнонаукового та медичного вокабуляру. Концептуальні метафори, фразеологізми англomовного медичного дискурсу. Інтеграція як засіб утворення нових номінативних одиниць

Тематичний блок 4: МІЖНАРОДНА СЕРТИФІКАЦІЯ З ІНОЗЕМНОЇ МОВИ

ЗАНЯТТЯ № 1(ЛЕКЦІЯ). Системи тестування. Тест з іноземної мови (загальні знання) та тестування для медиків-професіоналів. Основні іспити. Актуальність сертифікації шкали оцінювання (рівні володіння мовою); засади структури рівневих тестів (методологічні основи); структура міжнародних тестів, види завдань, фінансовий аспект тестування, еквіваленти балів мовних тестів.

ЗАНЯТТЯ № 2. Огляд основного граматичного матеріалу.
Місце граматичного аспекту тестування. Основні граматичні категорії. Які включені у тестові завдання. Методологічні засади підготовки до виконання граматичних завдань.

ЗАНЯТТЯ №3. Секція 1 (тестування): Аудіювання.

Використання технічних засобів для підготовки до аудіювання. Форми аудіювання. Методологічні аспекти підготовки до аудіювання (фонетика, лексика, особливості усного мовлення).

ЗАНЯТТЯ №4. Секція 2 (тестування): Структура і правила письма.

Типи питань для постановки завдань. Види роботи, які входять у завдання. Граматичний та лексичний аспекти змісту завдань.

ЗАНЯТТЯ №5. Секція 3 (тестування): Читання текстів та їх розуміння.

Методика засвоєння лексичного мінімуму. Активний та пасивний запас лексики. Синонімія та антонімія як засоби активізації лексичного запасу. Селетивний метод роботи з текстом. Навички виокремлення ключових ідей тексту.

ЗАНЯТТЯ №6. Секція 4 (тестування): Написання есе. Анотації до статей.

Методика відбору інформації, структурування та реалізації письмового твору у формі есе. Організація ідей. Організація часу при підготовці окремих секцій письмового твору. Семантичний аспект побудови письмового твору. Роль анотації у письмовій комунікації.

Перелік питань для підсумкового контролю

Теоретичний матеріал

1. Академічний стиль та лексика.
2. Академічний вокабуляр.
3. Базові граматичні аспекти наукового мовлення: вживання артиклів, однина/множина, форми дієслова, структура речення, специфіка вживання часових форм для презентації методів, результатів та висновків проведеного дослідження.
4. Усне та письмове англomовне ділове мовлення: мета і стратегії, функції та засоби.
5. Види усної ділової комунікації. Види письмової англomовної комунікації.
6. Планування наукового дослідження: аудиторія, мета, вимоги. Виконання першого етапу наукового дослідження: формулювання назви, актуальності, завдань; підготовка плану.
7. Написання анотації англійською мовою.
8. Підготовка наукової статті англійською мовою: вступ, методи, результати, висновки, список використаної літератури.
9. Підготовка доповіді на тему проведеного дослідження: зміст доповіді, презентація.
10. Особливості та функції ділового листування: стиль, форма, мета. Лист-пропозиція, лист-заявка, супровідний лист.
11. Підготовка супровідного листа до редакції обраного наукового видання. Відповідь на лист редактора/рецензента.
12. Рекомендовані словники. Способи самостійної перевірки правильності написання чи перекладу понять та термінів.
13. Види професійних мовленнєвих умінь.
14. Вживання медичних термінів в наукових текстах.
15. Специфіка утворення медичних термінів.
16. Структура наукової статті у іноземному фаховому виданні.
17. Особливості написання тез іноземною мовою.
18. Основні характеристики анотації.
19. Анотація як елемент наукової статті.
20. Лексико-граматична структура наукового тексту.
21. Структурування наукової статті.
22. Компресія як важлива складова інтерпретації основної інформації.
23. Роль фраз-кліше, сполучних слів і пасивних конструкцій у написанні наукової праці медичного характеру.

24. Основні функціональні маркери наукового тексту та їх роль при викладі наукової інформації.
  25. Види професійних мовленнєвих умінь.
  26. Визначення морфологічної структури медичного терміну.
  27. Термінологічна синонімія у назвах медикаментів.
  28. Декодування і переклад медичних скорочень у назвах лікарських препаратів.
  29. Транслітерація іншомовних власних імен у назвах синдромів.
  30. Вживання латинських скорочень для позначення термінів.
  31. Особливості американського та британського варіанту написання медичних назв.
  32. Норми і вимоги стосовно відбору загальнонаукового та медичного вокабуляру.
  33. Інтеграція як засіб утворення нових номінативних одиниць.
  34. Диференційований підхід до іспиту з англійської мови. Регламент тестування. Розподіл часу на секції тесту.
  35. Види та призначення різних тестів.
  36. Особливості аудіювання. Види роботи.
  37. Структура речення в англійській мові.
  38. Порядок слів у реченні. Узгодження часів.
  39. Засоби словотворення різних частин мови. Словотворчі компоненти – суфікси, префікси, постпозиції.
  40. Вибірковий аналіз тексту.
  41. Організація ідей в есе. Структура есе.
  42. Прийоми аргументації при написанні есе.
  43. **Форми анотацій. Вимоги до написання анотацій у різних журналах**
- Лексичний матеріал:
1. Особливості сучасного іншомовного наукового стилю
  2. Лексико-фразеологічна складова іншомовного наукового дискурсу
  3. Нові лексичні тенденції. Етичні аспекти іншомовного наукового дискурсу.
  4. Граматична складова іншомовного наукового дискурсу. Особливості використання часових форм дієслова
  5. Сучасні практичні рекомендації щодо застосування активного і пасивного стану дієслів у іншомовному науковому письмі.
  6. Важливі граматичні аспекти іншомовного наукового дискурсу: Порядок слів у реченні. Узгодження підмета і присудка. Неособові форми дієслова. Множина іменників. Означений та неозначений артиклі.
  7. Правила використання числівників в іншомовному науковому письмі.
  8. Сучасні норми пунктуації у іншомовному науковому письмі.
  9. Підготовка наукової праці іноземною мовою
  10. Особливості текстової побудови наукової статті іноземною мовою
  11. Анотація як допоміжний елемент мегатексту наукової статті
  12. Написання тез, статті й анотації іноземною мовою
  13. Важливість фраз-кліше і синтаксичних конструкцій у написанні наукової праці
  14. Компресія як ключовий механізм перетворення статті в анотацію
  15. Системність як важливий прийом структуризації наукового тексту
  16. Лексико-стилістичні особливості іншомовного медичного дискурсу
  17. Іншомовний медичний дискурс як особлива мовленнєва практика у сфері наукової спільноти
  18. Фармакологія: термінологія для позначення видів, функцій та застосування ліків
  19. Форми і класи ліків в іншомовному дискурсі
  20. Стоматологічна професійна лексика
  21. Терміни для опису симптомів захворювань та побічної дії ліків
  22. Захворювання серцево-судинної системи: спеціальна лексика

23. Терміноелементи для позначення препаратів, що використовуються для лікування захворювань крові
24. Травна система: особливості використання еквівалентів-відповідників при двосторонньому перекладі
25. Особливості перекладу назв препаратів, що використовуються для лікування інфекцій
26. Мова міжнародних конференцій з питань онкології
27. Міжнародна сертифікація з іноземної мови
28. Системи тестування. Тест з іноземної мови (загальні знання) та тестування для медиків-професіоналів.
29. Огляд основного граматичного матеріалу.
30. Секція 1 (тестування): Аудіювання.
31. Секція 2 (тестування): Структура і правила письма.
32. Секція 3 (тестування): Читання текстів та їх розуміння.
33. Секція 4 (тестування): Написання есе. Анотації до статей.

Граматичний матеріал

1. Артикль
2. Іменник. Множина іменників латинського і грецького походження
3. Словотворчі елементи греко-латинського походження
4. Прикметники. Аналітичні і синтетичні способи утворення ступенів порівняння
5. Прислівники. Прислівники часу і місця. Ступені порівняння прислівників
6. Займенники
7. Числівники. Прості і десяткові дроби
8. Дієслово. Допоміжні дієслова
9. Модальні дієслова та їх еквіваленти
10. Група неозначених часів. Активний і пасивний стани
11. Група тривалих часів. Активний і пасивний стани
12. Група перфектних часів. Активний і пасивний стани
13. Група доконано-тривалих часів. Активний і пасивний стани
14. Дійсний і наказовий способи дієслова
15. Сполучники
16. Узгодження часів

Орієнтовний перелік практичних робіт та завдань

1. Вивчити передові концептуальні та методологічні знання в галузі науково-дослідної та/або професійної діяльності необхідні для підготовки та презентації наукової праці іноземною мовою
2. Знати мовні та професійні інструменти необхідні для критичного аналізу, оцінки і синтезу нових і складних ідей
3. Оволодіти базовою термінологією фундаментальних і спеціальних медичних дисциплін
4. Знати стратегії читання фахового тексту
5. Вивчити способи та засоби реферування та анотування необхідного матеріалу з іншомовного фахового тексту
6. Знати словники та ресурси, засоби сучасних інформаційних технологій для покращення ефективності наукової комунікації
7. Вивчити лексико-граматичний матеріал англійської мови, що відповідає рівню B2
8. Знати методологічні засади й інструменти, необхідні для успішного виконання компонентів (читання, письмо, аудіювання, говоріння) сертифікаційного іспиту з іноземної мови
9. Вивчити базові лексико-семантичні структури іноземної мови
10. Вивчити стилістичні та культурологічні особливості англійської мови
11. Вивчити лексико-граматичні особливості іноземної мови для академічних цілей

12. Вивчити лексико-семантичні структури іноземної мови
13. Перекладати оригінальний текст з мінімальним використанням словника
14. Розпізнавати та диференціювати складні граматичні явища за формальними ознаками.
15. Розуміти і передавати українською або іноземною мовою зміст текстів
16. Виділяти тематичні та анатомічні лексичні групи
17. Анотувати спеціальні та загальнонаукові тексти
18. Розпізнавати терміноелементи греко-латинського походження
19. Визначати різні синтаксичні конструкції
20. Розрізняти і розпізнавати активні та пасивні конструкції
21. Вести дискурс, включаючи діалогічне мовлення, що базується на засвоєнні вивченої термінології
22. Утворювати терміни за характерними афіксами
23. Визначати, розпізнавати та розшифровувати терміни у мікротекстах
24. Розпізнавати складні слова за їх компонентами
25. Пояснювати словосполучення ключового вокабуляру текстів
26. Робити етимологічний аналіз термінів
27. Декодувати абрєвіатури
28. Визначати і диференціювати граматичні явища та моделі
29. Знати особливості перекладу пасивних конструкцій
30. Визначати синтаксичні конструкції на базі граматичних моделей та активної лексики
31. Здійснювати пошук заданої інформації в науково-популярному тексті
32. Робити переклад і граматичний аналіз мікротексту
33. Ділити прочитаний текст на логічно-сміслові групи і складати план дискурсу
34. Складати резюме та анотації загальнонаукових текстів

16. Література

Основна

1. Michael McCarthy, Felicity O'Dell. Academic vocabulary in use. – Cambridge University press, 2016. – 174 p.
2. Adrian Wallwork. English for Writing Research Papers. – Springer, 2011. – 349 p.
3. Chervinska L.O. English for medical post-graduate students: Textbook. - Danylo Halytsky Lviv National Medical University, 2015. - 276 p.

Допоміжна

1. Dorothy E. Zemach, Lisa E. Rumisek. Academic Writing: From Paragraph to Essay. – Macmillan Publishers Limited, 2005. – 131 p.
1. English for Professional Purposes: Medicine: textbook / O.O. Pisotska, I.V. Znamenska, V.G. Kostenko, O.M. Bieliaieva. — Kyiv : AUS Medicine Publishing, 2018. — 368 p.
2. Gallagher Nancy. Delta's Key to the TOEFL Test // delta publishing Company, USA, 2000. – 730 p.
3. Gear Jolene. Cambridge preparation for the TOEFL Test // Cambridge University press, 1994. – 555 p.
4. John Seely. The Oxford Guide to Effective Writing and Speaking. – Oxford University Press, 2005. – 310 p.
5. Mann Malcolm. Taylore-Knowles Steve. Destination B 2. Grammar and Vocabulary // Macmillan, 2006. – 212 p.
6. Manyuk L.V. More English for Medical Students: Textbook. – Danylo Halytskyi Lviv national medical university, 2014. – 160 p.
2. Marie McCullagh, Ros Wright. Good Practice. Communication Skills in English for medical Practitioner. – Cambridge University Press, 2008. – 176 p.
7. O'Neill Robert. Duckworth Michael. Gude Kathy. Success at First Certificate // Oxford University press, 1991. – 180 p.
3. Oxford Dictionaries. Online. Available at: <http://www.oxforddictionaries.com/>

4. Sam McCarter. Oxford English for Careers. Medicine 1. Student's book. – Oxford University Press, 2009. – 143 p.
5. Sam McCarter. Oxford English for Careers. Medicine 2. Student's book. – Oxford University Press, 2010. – 143 p.
8. Білуха М.Т. Методологія наукових досліджень: Підручник – К.: АБУ, 2002.
9. Кучумова Н. В. English for Clinical Pharmacists: Посібник з англійської мови для клінічних фармацевтів / Н.В. Кучумова. – Львів : ЛНМУ імені Данила Галицького, 2014. – 555 с.
10. Українсько-англійський ілюстрований медичний словник Дорланда. (Переклад 30-го, американського видання). – У двох томах. – Львів: Наутілус. – 2007. – 2272 с.
11. Українсько-англійський медичний словник Дорланда. – Львів, Наутілус. – 2 т. – 2006.
12. Яхонтова Т.В. Основи наукового англомовного письма: Навч. посібник для студентів, аспірантів і науковців. – Вид. 2-ге. – Львів: ПАІС, 2003. – 220 с.

17. Інформаційні ресурси

1. Міністерство освіти України. Режим доступу до Веб-сторінки: <http://mon.gov.ua>
2. Міністерство охорони здоров'я. Режим доступу до Веб-сторінки: <http://www.moz.gov.ua/ua/portal/>
3. Розроблення освітніх програм: методичні рекомендації – http://ihed.org.ua/images/biblioteka/rozroblennya_osv_program_2014_tempus-office.pdf.
4. TUNING (для ознайомлення зі спеціальними (фаховими) компетентностями та прикладами стандартів – <http://www.unideusto.org/tuningeu/>).
5. Методичні рекомендації щодо розроблення стандартів вищої освіти. Режим доступу до Веб-сторінки: <http://mon.gov.ua/content/Діяльність/Реформа%20освіти/07-metod-rekomendacziyi.doc>